

قانون بلدیہ

مصوب ۲۰ ربیع الثانی ۱۳۲۵ قمری

فصل اول - قواعد کلیہ

۱- مقصود اصلی تأسیس بلدیہ حفظ منافع شہرہا و ایفای حوائج اہالی شہر نشین است .
۲- امور راجعہ بلدیہ از قرار تفصیل است (اولاً) ادارہ کردن آنچه اہالی شہر برای اصلاح امور بلدیہ بموجب قانون میدہند (ثانیاً) ادارہ کردن اموال منقولہ و غیر منقولہ و سرمایہ ہائیکہ متعلق بشہر است (ثالثاً) مراقبت در عدم قحطی آذوقہ شہر بوسائل ممکنہ (رابعاً) ساختن و پاک نگاهداشتن کوچہا و میدانہا و خیابانہا از پیادہ روو کالسکہ روو باغہای عمومی و مجاری میاہ وزیر آبہا و پلہا و معا بر و غیرہ و همچنان روشن کردن شہر و تقسیم آبہای شہری و مراقبت در تنقیہ قنوات و پاکیزگی حمامہا (خامساً) مراقبت در رفع تکدی و تأسیس دارالمساکین و دارالمعجزہ و مریضخانہہا و امثال آن (سادساً) معاونت در اقدامات حفظ الصحہ و حفظ دواب و حشم و تأسیس دواخانہا و امثال آن (سابعاً) مواظبت در اینکہ معا بر شہری موافق نقشہ معینی باشد و اقدامات مقتضیہ بر ضد حریق و سایر بلیات سماوی و ارضی بعمل آید (ثامناً) بیمہ اینیہ متعلق بشہر از حریق (تاسعاً) معاونت در تکثیر معارف و مساعدت در دایر نمودن کتابخانہہا و قرائتخانہہا و موزہہا و حفظ و مرمت مساجد و مدارس و ابنیہ عتیقہ (عاشرأ) مساعدت با دولت در ساختن بازارہا و نمایشگاہہای تجارتی و کلیتاً مراقبت رواج حرفت و تجارت شہر و دایر نمودن محل تشخیص اسعار و معاملات عمومی .

۳- دایرہ اقدامات بلدیہ مختص بحدود شہر و اراضی متعلقہ بشہر است .

۴- انجمن و ادارہ بلدیہ میتواند باسم شہر بیع و شراء و ہرگونہ معاملات نماید و

این قانون بموجب قانون ۳۰ اردیہشت ۱۳۰۹ نسخ شدہ است .

بجای لازم شکایت کند و در محاکمات عدلیه اقامه دعوا نماید و مدعی و مدعی علیه واقع شود .

- ۵- اراضی کوچه‌ها و میدان‌ها و پیاده‌روها و معابر و رودخانه‌ها و سواحل رودخانه‌ها و زیرآبها و غیره هرچند که متعلق بشهر است محل استفاده عموم ناس است .
- ۶- وجوهی که اهل شهر برای مصارف بلدیہ میدهند باید بحکم قانون باشد .
- ۷- حاکم شهر باید مراقبت نماید که اقدامات بلدیہ مخالف با این نظامنامه نباشد .
- ۸- اداره بلدیہ حق دارد که مهر معینی باسم شهر داشته باشد .

فصل دوم

در تشکیل انجمن بلدیہ

- ۹- هیئت بلدیہ مرکب است از انجمن بلدیہ و اداره و شعب جزو آن .
- ۱۰- انجمن بلدیہ مرکب است از اعضای که از محلات شهر بترتیب ذیل انتخاب میشوند .
- ۱۱- عده اعضای انجمن بلدیہ در شهرهای کوچک شانزده و در شهرهای متوسط بیست و در شهرهای بزرگ سی نفر خواهد بود که با رعایت وسعت و جمعیت بمحلات شهر تقسیم میشوند .

شرایط انتخاب کنندگان و انتخاب شوندهگان

- ۱۲- انتخاب کنندگان اعضای انجمن بلدیہ باید دارای شرایط ذیل باشند (اولاً) تابعیت ایرانیه (ثانیاً) اکمال بیست و یک اقل (ثالثاً) دادن مالیات یا داشتن خانه یا مستغل یا اراضی در حدود شهر که در شهرهای بزرگ هزار و در شهرهای متوسط پانصد و در شهرهای کوچک سیصد تومان ارزش داشته باشد .
- ۱۳- ادارات علمیه و خیریه نیز در صورتیکه صاحب چنین مستغلی یا زمینی در شهر باشند حق فرستادن و کیلی برای شرکت در انتخابات دارند کذا لک شرکته و اشخاصیکه تجارتخانه و حجره معینی دارند حق شرکت در انتخاب را دارند ولو اینکه صاحب خانه یا مستغل یا اراضی بطوریکه ذکر شد نباشند .
- ۱۴- اگر خانه یا مستغل یا زمینی مابین چند نفر مشترک باشد یکی از شرکاء میتواند موافق قرارداد سایر شرکاء در انتخابات حاضر شود .

۱۵- اشخاص ذیل حق انتخاب ندارند (اولاً) اشخاصیکه بواسطه جنحه و جنایتی مجازات قانونی دیده‌اند (ثانیاً) اشخاصی که معروف بارتکاب قتل و سرقت باشند (ثالثاً) ورشکسته بتقصیر (رابعاً) اشخاصیکه از بابت عوارض بلدیہ بقایا دارند و بیش از نصف عوارض سالیانه را نپرداخته‌اند (خامساً) طایفه نسوان (سادساً) اشخاص خارج از رشد .

۱۶- اشخاص ذیل از شرکت در انتخابات بشرط ممنوعند (اولاً) حکام و معاونین آنها در محل حکومت (ثانیاً) عمال نظمیه شهری که در آن انتخابات بعمل می‌آید (ثالثاً) مأمورین نظامی بری و بحری داخل در نظام .

۱۷- شرایط انتخاب شدن همان شرایط انتخاب کردن است بعلاوه باید انتخاب شوندگان سواد فارسی کامل داشته و ستشان کمتر از بیست و پنج نباشد و داخل در خدمت دولتی نباشند .

۱۸- اشخاصیکه انتخاب میشوند باید قبل از وقت یا خودشان داوطلب انتخاب شدن باشند و یا بتکلیف انتخاب کنندگان قبول انتخاب شدن را نموده باشند .

ترتیب انتخاب اعضاء

۱۹- برای انتخاب اعضاء انجمن نظارتی از معاریف انتخاب کنندگان از محلات شهر تشکیل می‌یابد که در تحت نظارت حاکم یا نایب‌الحکومه یا معاونشان خواهد بود .

۲۰- عده اعضاء انجمن نظارت مطابق خواهد بود با عده محلات شهری و کمی کمتر از شش نفر نخواهد بود .

۲۱- پس از تشکیل اعضاء انجمن از میان خودشان یک نفر رئیس و یک منشی انتخاب خواهند نمود .

۲۲- نظم مجلس و حفظ قوانین انتخاب بارئیس و نوشتن صورت مجلس هر اجلاس با منشی خواهد بود .

۲۳- انجمن نظارت فقط مشغول امر انتخاب خواهد بود و دخالت در امر دیگر نخواهد نمود .

۲۴- انجمن نظارت اعلانی مرتب نموده دو هفته قبل از روز انتخاب که جمعه خواهد بود در شهر اشاعه میدهد .

۲۵- اعلان مذکور در ماده فوق مطالب ذیل را دارا خواهد بود .

(اول) محل ایام و اوقاتی که انجمن نظارت حاضر خواهد بود برای دادن تعرفه با شخصی که شرایط انتخاب کردن را دارا هستند (دویم) مواد دوازده تا هیجده این قانون را (سیم) محل روز و مدت تیرا که انجمن نظارت حاضر خواهد بود برای گرفتن اوراق انتخاب از دارندگان

- تعارفہ انتخاب (چوارم) عدہ اعضائی کہ باید انتخاب شوند .
- ۲۶- محل اجتماع انجمن نظارحتی المقدور قسمی انتخاب خواهد شد کہ در مرکز شهر واقع باشد تا مردم بتوانند بسهولة و آزادی ورود کرده تعارفہ بگیرند یا روزا انتخاب رأی بدهند مثل مساجد ویا مدارس .
- ۲۷- تعارفہ ای کہ بانمره و تاریخ بمهر اعضای انجمن نظاربا انتخاب کنندگان داده میشود محتوی اسم خود و پدرو سن و شغل و منزل انتخاب کننده خواهد بود همچنین تعیین روز و محلی را مینماید کہ دارندۀ تعارفہ باید حاضر شده رأی خود را بدهد .
- ۲۸- انجمن نظار تعارفہائی را کہ می دهد به ترتیب نمره در کتابچه ثبت خواهد نمود .
- ۲۹- در روزا انتخاب کہ فقط یک روز خواهد بود و بوسیله اعلان و تعارفہ معین گردیده انجمن نظار از صبح تا شام در محلی کہ معین شده حاضر میشود .
- ۳۰- در روزا انتخاب انجمن اقلاده ساعت برای تحصیل آراء حاضر خواهد بود ساعت افتتاح و اختتام مجلس انتخاب قبل از وقت اعلان خواهد شد .
- ۳۱- پس از انقضای وقتی کہ معین شده دیگر ورقه انتخاب از کسی قبول نخواهد شد .
- ۳۲- دادن رأی باید مخفی باشد و از این جهت دارندۀ تعارفہ باید قبل از دخول بمجلس انتخاب مطابق عدہ کہ اعلان شده است اسم یک یا چند نفر را کہ دارای شرایط انتخاب شدن باشند روی کاغذ سفید بی نشان نوشته تا کند و با خود داشته باشد .
- ۳۳- پس از حضور اعضای انجمن و افتتاح مجلس انتخاب در ساعتی کہ اعلان شده قبل از شروع بگرفتن اوراق انتخاب رئیس انجمن نظار جمعہ ای کہ برای ضبط اوراق انتخاب است در حضور اعضای انجمن و حاضرین از انتخاب کنندگان باز نموده خالی بودن آنرا مینماید .
- ۳۴- دارندگان تعارفہ برای ورود بمجلس انتخاب باید تعارفہ و ورقه انتخاب خود را در دست داشته باشند .
- ۳۵- اشخاصیکہ تعارفہ ندارند حق دخول و مزاحمت را ندارند .
- ۳۶- هر یک از دارندگان تعارفہ پس از ورود بمجلس انتخاب در کمال آرامی تعارفہ و ورقه انتخاب خود را بر رئیس خواهد داد .
- ۳۷- رئیس نمره تعارفہ را بصورت بلند میگوید تا یکی از اعضاء انجمن نمره را در کتابچه ثبت تعارفہ پیدا نموده نشان کند پس از نشان نمره رئیس تعارفہ را بصاحبش رد نموده و ورقه انتخاب او را بدون نگاه کردن در جمعہ انتخاب میاندازد .
- ۳۸- انتخاب کنندگان پس از دادن ورقه انتخاب و پس گرفتن تعارفہ در صورت تنگی جای و اختلال نظم و ترتیب انتخاب و امر رئیس از مجلس انتخاب خارج خواهند شد .

- ۳۹- رئیس از حضور عده‌ای از انتخاب کنندگان در مجلس انتخاب مضایقه نخواهد نمود مگر اینکه موجب تنگی مکان و معطلی و بی نظمی امر انتخاب بشود در این صورت اطاعت امر رئیس واجب است .
- ۴۰- دخول در مجلس انتخاب با داشتن حربه ممنوع است .
- ۴۱- پس از انقضای وقت مجلس انتخاب یا نشان شدن تمام نمره‌ها در کتابچه ثبت تعرفه رئیس ختم انتخاب را بصوت بلند اعلان مینماید و پس از آن دیگر از کسی ورقه انتخاب قبول نمیشود .
- ۴۲- پس از اعلان ختم رئیس جعبه انتخاب را در حضور اعضای انجمن نظار و حاضرین از انتخاب کنندگان خالی نموده امر با استخراج اسامی مینماید .
- ۴۳- کار اول تعیین عده اوراق انتخاب خواهد بود و نتیجه آن بتوسط منشی انجمن در صورت مجلس روز انتخاب ثبت میشود .
- ۴۴- پس از تعیین عده اوراق انتخاب یکی از اعضاء اسامی مرقومه روی اوراق رایك بصوت بلند میخوانند و بیک نفر دیگر از اعضاء میدهد .
- ۴۵- منشی مجلس باید اسامی که خوانده میشود در بالای صفحه کاغذی سیاه نموده هر چند دفعه که يك اسم مکرر میشود زیر آن برای شماره علامتی بگذارد .
- ۴۶- در صورتیکه روی اوراق انتخاب بیشتر یا کمتر از عده معینه در اعلان اسامی نوشته باشند نقصی در امر انتخاب حاصل نخواهد شد در صورت اول آن عده اسمی که زیاد نوشته شده از آخر ورقه خوانده نخواهد شد .
- ۴۷- از اوراق آنچه سفید یا لایقراً باشد یا آنکه صحیحاً معرفی انتخاب شده را نکند یا امضای انتخاب کننده را داشته باشد یا بیش از يك ورق باشد محسوب نخواهد بود ولی عیناً ضمیمه صورت مجلس میشود .
- ۴۸- بلافاصله پس از استخراج و شماره آراء رئیس نتیجه را بصوت بلند اعلان مینماید و اوراق انتخاب را پاره و باطل مینماید به استثناء آنهایکه در ماده فوق ذکر شد که ضمیمه صورت مجلس میشود .
- ۴۹- انتخاب شده گان اشخاصی خواهند بود که اکثریت آراء نسبتاً بطرف ایشان باشد .
- ۵۰- صورت مجلس انتخابات را منشی در دو نسخه تحریر نموده با مضای اعضای انجمن نظار میرساند يك نسخه بحاکم یا نایب الحکومه داده خواهد شد و نسخه دیگر با کتابچه ثبت تعرفه و اوراق مذکور در ماده فوق در نزد یکی از اعضاء که انجمن نظار معین کنند امانت میماند که پس از تشکیل بانجمن بلدیه تسلیم نماید .
- ۵۱- در صورت تساوی آراء منتخب بحکم قرعه معین میشود .

- ۵۲- در صورتیکه تجدید انتخاب لازم شود جمعه آینده خواهد بود .
- ۵۳- اگر از انتخاب کنندگان و انتخاب شوندگان کسی در حین انتخاب شکایت یا ایرادی در امر انتخاب داشته باشد مانع از انجام انتخاب نخواهد شد ولی شرح آن شکایت باید در صورت مجلس درج بشود .
- ۵۴- شکایات و ایرادات راجع با انتخابات باید در ظرف يك هفته بعد از ختم انتخابات بانجمن نظار اظهار شود تا انجمن رسیدگی نموده حکم خود را بدهد و نتیجه راضیمه صورت انتخاب نماید .
- ۵۵- متشکیان از انتخابات اگر از حکم انجمن نظار راضی نباشند پس از افتتاح انجمن بلدیہ شکایات خودشان را در ظرف هفته اول بانجمن بلدیہ اظهار نمایند حکم انجمن بلدی قطعی خواهد بود .
- ۵۶- حق ایرادات و اعتراض بر انتخابات را اشخاصی دارند که حق انتخاب کردن و انتخاب شدن را داشته باشند انجمن نظار یک هفته بعد از انجام انتخابات متفرق خواهد شد .
- ۵۷- اسامی انتخاب شدگان برای انجمن بلدیہ بعد از اتمام انتخابات از طرف حاکم در روزنامه طبع خواهد شد .
- ۵۸- در شهرهای بزرگ برای تسهیل امر انتخاب انجمن نظار میتواند در هر محله شعبه جداگانه مرکب از شش نفر تشکیل نماید که بر تریب فوق منتخبین آن محله را تعیین کند .
- ۵۹- اعمال انجمن نظار و شعب آن از دادن تعرفه و تحصیل آراء در روز انتخاب و غیره باید مقارن یکدیگر باشد و در یکروز اختتام پذیرد .

فصل سوم

ترتیب و وظایف انجمن بلدیہ

- ۶۰- یک هفته پس از انجام انتخاب اعضاء انجمن بلدیہ منعقد گشته مشغول امور راجعه بخود میشود .
- ۶۱- انجمن بلدیہ بعد از تشکیل اگر خللی در امر انتخاب یکی از محلات مشاهده نماید میتواند با اطلاع حکومت امر بتجدید انتخاب در آن محله نماید .
- ۶۲- انجمن بلدیہ مرکب است از اعضاءیکه بمدت چهار سال بموجب این نظر امنامه انتخاب میشود .
- ۶۳- اعضاء انجمن بلدیہ قبل از شروع باجرای وظایف خود قسم یاد خواهند کرد که با کمال راستی و درستی تکالیف خود را انجام دهند .

۳۹- رئیس از حضور عده ای از انتخاب کنندگان در مجلس انتخاب مضایقه نخواهد نمود مگر اینکه موجب تنگی مکان و معطلی و بی نظمی امر انتخاب بشود در اینصورت اطاعت امر رئیس واجب است .

۴۰- دخول در مجلس انتخاب با داشتن حربه ممنوع است .

۴۱- پس از انقضای وقت مجلس انتخاب یا نشان شدن تمام نمره ها در کتابچه ثبت تعرفه رئیس ختم انتخاب را بصوت بلند اعلان مینماید و پس از آن دیگر از کسی ورقه انتخاب قبول نمیشود .

۴۲- پس از اعلان ختم رئیس جمعیه انتخاب را در حضور اعضای انجمن نظار و حاضرین از انتخاب کنندگان خالی نموده امر با استخراج اسامی مینماید .

۴۳- کار اول تعیین عده اوراق انتخاب خواهد بود و نتیجه آن بتوسط منشی انجمن در صورت مجلس روزانتهای ثبت میشود .

۴۴- پس از تعیین عده اوراق انتخاب یکی از اعضاء اسامی مرقومه روی اوراق رایك بصوت بلند میخوانند و بیک نفر دیگر از اعضاء میدهد .

۴۵- منشی مجلس باید اسامی که خوانده میشود در بالای صفحه کاغذی سیاهه نموده هر چند دفعه که يك اسم مکرر میشود زیر آن برای شماره علامتی بگذارد .

۴۶- در صورتیکه روی اوراق انتخاب بیشتر یا کمتر از عده معینه در اعلان اسامی نوشته باشند نقصی در امر انتخاب حاصل نخواهد شد در صورت اول آن عده اسمی که زیاد نوشته شده از آخر ورقه خوانده نخواهد شد .

۴۷- از اوراق آنچه سفید یا لایقراً باشد یا آنکه صحیحاً معرفی انتخاب شده را نکنند یا امضای انتخاب کننده را داشته باشد یا بیش از يك ورق باشد محسوب نخواهد بود ولی عیناً ضمیمه صورت مجلس میشود .

۴۸- بلافاصله پس از استخراج و شماره آراء رئیس نتیجه را بصوت بلند اعلان مینماید و اوراق انتخاب را پاره و باطل مینماید به استثناء آنهائیکه در ماده فوق ذکر شد که ضمیمه صورت مجلس میشود .

۴۹- انتخاب شده گان اشخاصی خواهند بود که اکثریت آراء نسبتاً بطرف ایشان باشد .

۵۰- صورت مجلس انتخابات را منشی در دو نسخه تحریر نموده بامضای اعضاء انجمن نظار میرساند يك نسخه بحاکم یا نایب الحکومه داده خواهد شد و نسخه دیگر با کتابچه ثبت تعرفه و اوراق مذکور در ماده فوق در نزد یکی از اعضاء که انجمن نظار معین کنند امانت میماند که پس از تشکیل بانجمن بلدیہ تسلیم نماید .

۵۱- در صورت تساوی آراء منتخب بحکم قرعه معین میشود .

- ۵۲- در صورتیکه تجدید انتخاب لازم شود جمعه آئنده خواهد بود .
- ۵۳- اگر از انتخاب کنندگان و انتخاب شوندگان کسی در حین انتخاب شکایت یا ایرادی در امر انتخاب داشته باشد مانع از انجام انتخاب نخواهد شد ولی شرح آن شکایت باید در صورت مجلس درج بشود.
- ۵۴- شکایات و ایرادات راجع با انتخابات باید در ظرف یک هفته بعد از ختم انتخابات با انجمن نظار اظهار شود تا انجمن رسیدگی نموده حکم خود را بدهد و نتیجه راضیمه صورت انتخاب نماید .
- ۵۵- مشکیان از انتخابات اگر از حکم انجمن نظار راضی نباشند پس از افتتاح انجمن بلدیہ شکایات خودشان را در ظرف هفته اول با انجمن بلدیہ اظهار نمایند حکم انجمن بلدی قطعی خواهد بود .
- ۵۶- حق ایرادات و اعتراض بر انتخابات را اشخاصی دارند که حق انتخاب کردن و انتخاب شدن را داشته باشند انجمن نظار یک هفته بعد از انجام انتخابات متفرق خواهد شد.
- ۵۷- اسامی انتخاب شدگان برای انجمن بلدیہ بعد از اتمام انتخابات از طرف حاکم در روزنامه طبع خواهد شد .
- ۵۸- در شهرهای بزرگ برای تسهیل امر انتخاب انجمن نظار میتواند در هر محله شعبه جداگانه مرکب از شش نفر تشکیل نماید که بترتیب فوق منتخبین آن محله را تعیین کند .
- ۵۹- اعمال انجمن نظار و شعب آن از دادن تعرنه و تحصیل آراء در روز انتخاب و غیره باید مقارن یکدیگر باشد و در یکروز اختتام پذیرد .

فصل سوم

ترتیب و وظایف انجمن بلدیہ

- ۶۰- یک هفته پس از انجام انتخاب اعضاء انجمن بلدیہ منعقد گشته مشغول امور راجعه بخود میشود .
- ۶۱- انجمن بلدیہ بعد از تشکیل اگر خللی در امر انتخاب یکی از محلات مشاهده نماید میتواند با اطلاع حکومت امر بتجدید انتخاب در آن محله نماید .
- ۶۲- انجمن بلدیہ مرکب است از اعضاءیکه بمدت چهار سال بموجب این نظ- امنامه انتخاب میشود .
- ۶۳- اعضاء انجمن بلدیہ قبل از شروع با اجرای وظایف خود قسم یاد خواهند کرد که با کمال راستی و درستى تکالیف خود را انجام دهند .

۳۹- رئیس از حضور عده‌ای از انتخاب کنندگان در مجلس انتخاب مضایقه نخواهد نمود مگر اینکه موجب تنگی مکان و معطلی و بی نظمی امر انتخاب بشود در اینصورت اطاعت امر رئیس واجب است .

۴۰- دخول در مجلس انتخاب با داشتن حربه ممنوع است .

۴۱- پس از انقضای وقت مجلس انتخاب یا نشان شدن تمام نمره‌ها در کتابچه ثبت تعرفه رئیس ختم انتخاب را بصوت بلند اعلان مینماید و پس از آن دیگر از کسی ورقه انتخاب قبول نمیشود .

۴۲- پس از اعلان ختم رئیس جعبه انتخاب را در حضور اعضای انجمن نظار و حاضرین از انتخاب کنندگان خالی نموده امر با استخراج اسامی مینماید .

۴۳- کار اول تعیین عده اوراق انتخاب خواهد بود و نتیجه آن بتوسط منشی انجمن در صورت مجلس روزانتهای ثبت میشود .

۴۴- پس از تعیین عده اوراق انتخاب یکی از اعضاء اسامی مرقومه روی اوراق را يك بصوت بلند میخواند و بیک نفر دیگر از اعضاء میدهد .

۴۵- منشی مجلس باید اسامی که خوانده میشود در بالای صفحه کاغذی سیاه نموده هر چند دفعه که يك اسم مکرر میشود زیر آن برای شماره علامتی بگذارد .

۴۶- در صورتیکه روی اوراق انتخاب بیشتر یا کمتر از عده معینه در اعلان اسامی نوشته باشند نقصی در امر انتخاب حاصل نخواهد شد در صورت اول آن عده اسمی که زیاد نوشته شده از آخر ورقه خوانده نخواهد شد .

۴۷- از اوراق آنچه سفید یا لایقراً باشد یا آنکه صحیحاً معرفی انتخاب شده رانکند یا امضای انتخاب کننده را داشته باشد یا بیش از يك ورق باشد محسوب نخواهد بود ولی عیناً ضمیمه صورت مجلس میشود .

۴۸- بلافاصله پس از استخراج و شماره آراء رئیس نتیجه را بصوت بلند اعلان مینماید و اوراق انتخاب را پاره و باطل مینماید به استثناء آنوائیکه در ماده فوق ذکر شد که ضمیمه صورت مجلس میشود .

۴۹- انتخاب شده گان اشخاصی خواهند بود که اکثریت آراء نسبتاً بطرف ایشان باشد .

۵۰- صورت مجلس انتخابات را منشی در دو نسخه تحریر نموده با مضای اعضای انجمن نظار میرساند يك نسخه بحاکم یا نایب الحکومه داده خواهد شد و نسخه دیگر با کتابچه ثبت تعرفه و اوراق مذکور در ماده فوق در نزد یکی از اعضاء که انجمن نظار معین کنند امانت میماند که پس از تشکیل بانجمن بلديه تسلیم نماید .

۵۱- در صورت تساوی آراء منتخب بحکم قرعه معین میشود .

- ۵۲- در صورتیکه تجدید انتخاب لازم شود جمعه آئنده خواهد بود .
- ۵۳- اگر از انتخاب کنندگان و انتخاب شوندگان کسی در حین انتخاب شکایت یا ایرادی در امر انتخاب داشته باشد مانع از انجام انتخاب نخواهد شد ولی شرح آن شکایت باید در صورت مجلس درج بشود.
- ۵۴- شکایات و ایرادات راجع بانخابات باید در ظرف يك هفته بعد از ختم انتخابات بانجمن نظار اظهار شود تا انجمن رسیدگی نموده حکم خود را بدهد و نتیجه راضیمه صورت انتخاب نماید .
- ۵۵- متشکیان از انتخابات اگر از حکم انجمن نظار راضی نباشند پس از افتتاح انجمن بلدیہ شکایات خودشان را در ظرف هفته اول بانجمن بلدیہ اظهار نمایند حکم انجمن بلدی قطعاً خواهد بود .
- ۵۶- حق ایرادات و اعتراض بر انتخابات را اشخاصی دارند که حق انتخاب کردن و انتخاب شدن را داشته باشند انجمن نظار یک هفته بعد از انجام انتخابات متفرق خواهد شد .
- ۵۷- اسامی انتخاب شدگان برای انجمن بلدیہ بعد از اتمام انتخابات از طرف حاکم در روزنامه طبع خواهد شد .
- ۵۸- در شهرهای بزرگ برای تسهیل امر انتخاب انجمن نظار میتواند در هر محله شعبه جداگانه مرکب از شش نفر تشکیل نماید که بترتیب فوق منتخبین آن محله را تعیین کند .
- ۵۹- اعمال انجمن نظار و شعب آن از دادن تعرنه و تحصیل آراء در روز انتخاب و غیره باید مقارن یکدیگر باشد و در یکروز اختتام پذیرد .

فصل سوم

ترتیب ووظایف انجمن بلدیہ

- ۶۰- یک هفته پس از انجام انتخاب اعضاء انجمن بلدیہ منعقد گشته مشغول امور راجعه بخود میشود .
- ۶۱- انجمن بلدیہ بعد از تشکیل اگر خللی در امر انتخاب یکی از محلات مشاهده نماید میتواند با اطلاع حکومت امر بتجدید انتخاب در آن محله نماید .
- ۶۲- انجمن بلدیہ مرکب است از اعضائیکه بمدت چهار سال بموجب این نظ- امنامه انتخاب میشود .
- ۶۳- اعضاء انجمن بلدیہ قبل از شروع با اجرای وظایف خود قسم یاد خواهند کرد که با کمال راستی و درستی تکالیف خود را انجام دهند .

- ۶۴- اعضای انجمن بلدیہ از طرف دولت یا ملت موظف نخواهند بود .
- ۶۵- اگر یکی از اعضاء انجمن بلدیہ از این شغل استعفا نماید و یا آنکه بجوہتی از جوات کہ در ماده ۱۲ این نظامنامہ مصرح است از عضویت انجمن محروم شود بجای آن عضو دیگری از محل خودش انتخاب خواهد شد .
- ۶۶- هیچکس از اعضای انجمن بلدیہ نباید بدون عذر موجه از حضور در اجلاس انجمن خودداری نماید .
- ۶۷- عضو غایب باید رئیس انجمن را هر دفعه از جہت غیبت خود مطلع نماید و رئیس انجمن اظهار عضو غایب را با اطلاع انجمن برساند .
- ۶۸- هر گاہ عضو بلدیہ در انجمن حاضر نشد و بر رئیس انجمن جہت غیبت خود را اطلاع نداد و یا اینکه اطلاع داد ولی انجمن با کثرت دواثلت آراء عذر او را موجه ندانست دفعہ اول و دوم رئیس او را توییح خواهد کرد و در دفعہ سیم از حضور در انجمن معاف خواهد بود .
- ۶۹- رئیس انجمن بلدیہ را خود انجمن از میان خود با کثرت آراء انتخاب خواهد کرد در پایتخت و کرسیهای ایالت فرمان ہمایون در استقرار او بدین سمت صادر خواهد شد رؤسای انجمنهای بلدیہ شہرهای دیگر بدین سمت بحکم وزیر داخلہ مستقر خواهند نمود منشی انجمن را نیز خود انجمن یا رعایت کثرت آراء از اعضاء انتخاب خواهد کرد .
- ۷۰- وظایف انجمن بلدیہ از این قرار است (اولاً) انتخاب اجزای بلدیہ و مستخدمینی کہ موافق این نظامنامہ باید از طرف انجمن انتخاب شوند (ثانیاً) تعیین مقرری برای مستخدمین ادارات بلدیہ (ثالثاً) ترتیب تکالیف و وظایف ادارہ بلدیہ و دوائر جزو او و نوشتن دستور العمل آنها (رابعاً) مذاقہ در عمل بودجہ بلدیہ (خامساً) تعیین مقدار فروعات و عوارضی کہ برای مصارف بلدیہ از اهالی شہر بموجب قانون گرفته میشود (سادساً) تبدیل عوارض جنسی بنقدی (سابعاً) تعیین اینکه از چه نوع بقایای شہری کہ لاوصول مانده باید صرف نظر بشود (ثامناً) ترتیب حفظ و ادارہ کردن سرمایہها و اموال بلدیہ و همچنان نظم و ترتیب تأسیسات خیریه از قبیل مریضخانہ و کتابخانہ و غیرہ کہ بخرج شہر دایر شدہ (تاسعاً) تحصیل اموال غیر منقولہ (عاشرأ) خرید و فروش اموال غیر منقولہ و تعیین قواعد خرید آنچه کہ برای ترتیب ابنیہ و کوچہها موافق نقشہای کہ ممضی و مقبول شدہ و لازم است (واحد عشرأ) تعیین و تعدیل نرخ گوشت و نان و سایر ارزای و میزان اجرت کالسکہهای کرایہ و تراموای و سایر اسباب حمل و نقل (اثین عشرأ) مذاقہ در لایحہ استقرار شہری و کلیہ قراردادها ئیکہ باسم شہر منعقد خواهد شد (ثلاث عشرأ) قبول نمودن وجہ اعانہ باسم شہر (اربع عشرأ) ترتیب قواعدیکہ برای اجرای مواد سابق الذکر لازم خواهد شد (خمس عشرأ) ترتیب لوایح تغییر و تکمیل نقشہهای شہری و ترتیب نقشہهای جدیدہ (سادس عشرأ) رسیدگی بحساب ادارہ بلدیہ و نظارت و تفتیش اعمال آن ادارہ و رسیدگی بمواد شکایات کہ در آن ادارہ مطرح میشود (سبع

- عشراً) مسئول نمودن مستخدمین و عمال بلدیہ (ثمانیة عشرأ) تقدیم لوایح و عرایض بوزیر داخله بتوسط حاکم محل در احتیاجات اهالی شور و منافع آنها (تسعة عشرأ) تعیین مقدار عوارضی که باید از مردم بابت استفاده از راههای اطراف شور و پلها و معا بر و سلاخ خانهها و لولههای مجاری آبها و زیر آبها که بخرج شور ساخته شده است بدهند همچنان تعیین مقدار حق الارضی که باید شرکت‌های کشتی‌رانی و صاحبان کشتی از بابت اسکله‌هایی که ساخته شده است بدهند (عشرین) رسیدگی بصحت موازین و مقادیر (احد عشرینأ) تعیین محلی برای سپردن و نگاهداری اطفال و مجانین و حیوانات گمشده و طریق ایصال ایشان باولای آنها.
- ۷۱- انجمن بلدیہ در عرض سال معمولاً کمتر از شش و زیادتر از بیست و چهار مرتبه منعقد نمیشود مگر با اقتضای حاجت و تصویب خود انجمن که فوق‌العاده منعقد تواند شد فهرست اجلاس خود را انجمن بلدیہ در برج حوت برای سال آتیہ ترتیب داده اعلان خواهد کرد.
- ۷۲- هر دفعه قبل از انعقاد انجمن بلدیہ رئیس انجمن فهرست اموری که باید مطرح مذاکره و مذاقه شود ترتیب داده برای اعضای انجمن بلدیہ خواهد فرستاد و نسخه‌ای هم برای اطلاع حاکم محل بحکومت ارسال خواهد داشت هر گاه در اجلاس انجمن بلدیہ در یکروز فرصت مذاکره در تمام امور معینه نشد روزهای بعد بآن امور رسیدگی خواهد شد.
- ۷۳- انجمن بلدیہ بحکم وزیر داخله در پاریتخت و حکام در ولایات فوق‌العاده تشکیل تواند شد ولی باید قبل از وقت فهرست اموری که در انجمن مطرح مذاکره خواهد شد بتوسط رئیس انجمن بلدیہ برای اعضا فرستاده شود.
- ۷۴- امور راجعه بانجمن بلدیہ بموجب اظهار اشخاص ذیل طرح میشود: (اولاً) به تکلیف رئیس انجمن بلدیہ و اعضای آن (ثانیاً) بموجب اظهار کتبی حاکم محل (ثالثاً) باظهار اداره بلدیہ (رابعاً) بموجب اظهار شکایت اشخاص متفرقه.
- ۷۵- اعضای انجمن در صورتیکه بخواهند مطلبی را اظهار نمایند باید کتبتاً بر رئیس انجمن اعلان نمایند بعد از این اعلام مسئله را رئیس بانجمن اظهار میدارد و در صورتیکه انجمن اظهار مسئله را تصویب نمود اعضاء شروع در مذاکره مینمایند.
- ۷۶- انجمن بلدیہ میتواند تسویه اموری را که وقت مخصوص لازم دارد بعهده یکی از اعضای بلدیہ محول کند.
- ۷۷- رئیس انجمن بلدیہ حق دارد که برای حضور در مجلس اشخاصی را که اطلاعات آنها باعث پیشرفت و مذاکره امور است دعوت نماید.
- ۷۸- برای اعتبار قراردادها و انجمن بلدیہ اقلاً باید نصف اعضاء حاضر باشند ولی در اجلاس‌هاییکه در مواقع بلیات ارضی و سماوی و یا جنگ بطور فوق‌العاده تشکیل می‌شود از این قاعده صرف نظر خواهد شد و قرارداد انجمن با حضور هر قدر از اعضاء معتبر خواهد بود.

۷۹- برای قراردادهای انجمن بلدیہ در مواد ذیل باید اقلاً دوثلث از اعضاء حاضر باشند (اولاً) در باب فروش اموال غیر منقولہ متعلق بشهر و خرید اموال غیر منقولہ برای شهر (ثانیاً) تعیین قیمت اراضی که برای ساختن ابنیه باشخاص متفرقه فروخته می شود و یا برای تصحیح نقشه شهر اتباع می شود (ثالثاً) استقرضات و ضمانات که از طرف شهر میشود (رابعاً) تبدیل عوارض جنسی بنقدی (خامساً) تعیین مسئولیت مستخدمین اداره بلدیہ و دوائر جزو آن .

۸۰- غیر از مواردی که در ماده هفتاد و پنج اشاره شده است سایر امور راجعه بانجمن بلدیہ با اکثریت آراء حل و تسویه میشود و در صورت تساوی آراء رأی رئیس دو رأی محسوب می شود هیچ عضو بیش از یک رأی ندارد و رأی خود را نمی تواند بدیگری محول کند .

۸۱- در باب تعیین مستخدمین اداره بلدیہ و دوائر جزو آن و مقرری آنها و مسئولیت اجزا و مستخدمین رأی مخفی گرفته می شود ولی در سایر امور انجمن مختار است رأی مخفی یا علنی بگیرد .

۸۲- تمام قراردادهای انجمن بلدیہ باید در دفتر ثبت شده به امضای رئیس انجمن و اعضائیکه در مذاکرات شرکت داشته اند برسد و صورت مجلس را منشی انجمن و منشی اداره بلدیہ نیز امضا مینماید و ترتیب دفاتر بعهده منشی های مزبوره است .

۸۳- کلیه قراردادهای انجمن بلدیہ با منضات آن باید بتوسط رئیس انجمن برای حاکم محل فرستاده شود و آنچه که باید در روزنامه جات طبع و نشر شود باتصوب انجمن برای اطلاع اهالی شهر اعلان و اعلام خواهد شد .

۸۴- از قراردادهای انجمن آنچه باید بامضای حاکم یا وزیر داخله برسد بعد از امضاء بموقع اجرا گذارده خواهد شد .

۸۵- از قراردادهای انجمن بلدیہ آنچه که باید بامضای حاکم برسد از این قرار است : (اولاً) تعیین قیمت اراضی شهر که باید فروخته یا اتباع شود (ثانیاً) استقرضات و ضماناتیکه از طرف شهر میشود (ثالثاً) تعدیل و تسویل نرخ نان و گوشت و سایر ارزاق (رابعاً) کرایه کالسکه و درشگه و تراموای و سایر وسایل حمل و نقل (خامساً) تغییر در نقشه شهر و ترتیب نقشه های جدید (سادساً) حقوقیکه از سفاین در اسکله هاییکه بخرج شهر درست شده اخذ میشود (سابعاً) کلیه دستورالعمل هاییکه انجمن بلدیہ برای ادارات بلدیہ و ادارات خیریه که در اداره شهر است ترتیب میدهد .

۸۶- از قراردادهای انجمن بلدیہ آنچه که باید بامضای وزیر داخله برسد از این قرار است : (اولاً) تسعیر عوارض جنسی شهر (ثانیاً) بخرج شهر کوچه ها و پیاده روها را پاک کردن و نگاهداشتن مستحفظین حریق و تنظیفات بلدیہ و ترتیب زیر آب سازی ها (ثالثاً) فروش و

انتقال اموال غیر منقولہ شہر باسٹنای اراضی کوچک کہ در فقرہ اول مادہ ۸۵ تصریح شدہ (رابعاً) استقرضات و ضمانت‌ہائیکہ از طرف شہر میشود (خامساً) تعیین وجوہیکہ از بابت ساختن راہہا و پلہای اطراف شہر و بنای سلاخ خانہہا و مجاری آبہا و غیرہ دادہ میشود (سادساً) تعیین حق الارض و اراضی کہ در سواحل دریاہا و رودخانہہا باشخاص متفرقہ و یا شرکتہا دادہ میشود کہ اسکلہ بنا نمایند و یا برای بار گرفتن و یا بار دادن سفاین استعمال کنند (سابعاً) ترتیب دستور العملہای راجعہ با ادارات خیریہ و حفظ اموال غیر منقولہ شہر در پایتخت و کرسیہای ایالات و ولایات .

۸۷- ہر گاہ حاکم قرارداد انجمن بلدیہ را تصویب ننمود باید جوت عدم موافقت خود را بانجمن بلدیہ اظہار نمودہ انجمن را متقاعد نماید و در صورتیکہ انجمن متقاعد نشد قرارداد انجمن را حاکم بوزیر داخلہ تقدیم نماید کہ موافق مادہ (۸۸) اقدام شود .

۸۸- قراردادہای انجمن بلدیہ کہ باید بتصویب وامضای وزیر داخلہ برسد بتوسط حاکم بوزیر داخلہ تقدیم خواهد شد و وزیر داخلہ مکلف است کہ با کمال دقت بقرارداد انجمن و اعتراض حاکم در آن باب رسیدگی نماید ہر گاہ قرارداد انجمن راجع بامری بودہ کہ از تکالیف انجمن بلدیہ خارج است اعتراض حاکم را تصدیق نمودہ آن قرارداد را امضاء نمی نماید ولی در صورتیکہ قرارداد انجمن بلدیہ خارج از تکالیف و حدود آن نبود ولی بجهتی یا ملاحظہ مخالف با مصالح عامہ یا منافع شہر است وزیر داخلہ باید مسئلہ را در مجلس وزراء مذاکرہ نماید چنانچہ مسئلہ راجع باز دیار عوارض است در مجلس شورای ملی مطرح شود و اگر محتاج بایجاد قوانین جدیدہ باشد در مجلس شورای ملی وسنا مورد مذاقہ گردد .

۸۹- ہر گاہ در انجمن بلدیہ اعضاء بقدریکہ برای اعتبار قرارداد انجمن لازم است حاضر نشدند انجام امور محول با جلاس دیگر میشود و اگر در اجلاس ثانی اعضاء باز بقدر لزوم حاضر نشدند ادارہ بلدیہ راپورتہای خود را با راپورتہای دوائر جزو بحاکم محل میدہد و ہر گاہ حاکم بارای ادارہ بلدیہ موافقت ننمود باید بطوری رفتار نماید کہ در باب قراردادہای انجمن در مادہ (۸۷) مقید است .

۹۰- انجمن بلدیہ میتواند کہ قواعد لازمہ را در باب تنظیمات کوچہا و دستور العملہای راجعہ بساختن پشت بامہا و ناودانہا و پاکیزگی مجاری میاہ و اقدامات حفظ الصحہ و ضد عفونت و تمیزی میدانہا و اقدامات ضد حریق و حفظ و حراست اہالی از مواد محترقہ و غیرہ ترتیب نماید .

۹۱- کلیہ این قواعد و دستور العملہا با رعایت حدود قوانین شرع انور بامضای حاکم رسیدہ بتوسط ادارہ پلیس بموقع اجرا گذاشتہ خواهد شد .

فصل چهارم

اداره بلدیہ

۹۲- اداره بلدیہ مرکب است از اعضای که انجمن بلدیہ انتخاب کرده است عدہ اعضای اداره بلدیہ چهار نفر خواهد بود .

۹۳- اداره بلدیہ در تحت ریاست رئیس انجمن بلدیہ خواهد بود و رئیس مزبور که موسوم بکلانتر است یک نفر معاون از اعضای اداره بلدیہ بانتخاب انجمن بلدیہ خواهد داشت و معاون مزبور که بدین سمت بحکم وزیر داخله استقرار مییابد در موارد غیبت یا مرض کلانتر قایم مقام او خواهد بود منشی اداره بلدیہ را نیز انجمن بلدیہ از میان اعضای اداره بلدیہ معین خواهد کرد مدت مأموریت کلانتر و اعضای بلدیہ چهار سال است در دوره اول بعد از دو سال نصف اعضای بلدیہ بحکم قرعه خارج شده و بجای آنها اعضای جدید انتخاب میشوند و بعد از انقضای هر دو سال آن نصف اعضائیکه چهار سال مأموریتشان بسر آمده خارج شده و اعضای جدید انتخاب میشوند انتخاب اعضای سابق با اکثریت آراء انجمن بلدیہ جایز است .

۹۴- اداره بلدیہ مکلف است که موافق این نظامنامه و مطابق دستورالعملهای انجمن بلدیہ امور شهر را اداره نماید اداره بلدیہ صورت صحیحی از کلیه اموال متعلقه بشهر را داشته باشد و امور جاریه شهر را انجام بدهد و پیوسته در صدد فراهم نمودن اصلاح وضع شهر باشد و اطلاعاتیکه برای انجمن بلدیہ لازم میشود تحصیل کرده بانجمن مزبور برساند و موافق احکام آن عمل نماید و لویج جمع و خرج شهر را مرتب کند و مالیات و عوارض شهری را وصول نموده برطبق دستورالعملهای انجمن بلدیہ که موافق قوانین خواهد بود خرج نماید و در دیوانخانه ها و محاکم عدلیه برای امور شهری مدعی ومدعی علیه واقع شود و بیجای لازم شکایت نماید و با اجازه و دستورالعمل انجمن بلدیہ با ادارات جزو خود تفتیش و رسیدگی نماید و کلیه حساب و راپورت اقدامات خود را با نتیجه تفتیش و رسیدگی با ادارات جزو را بانجمن بلدیہ بدهد و راپورتها و حسابهای مزبوره را بطبع رسانده اشاعه دهد .

۹۵- امور داخلی اداره بلدیہ و تقسیم کارها در آن اداره موافق دستورالعمل انجمن بلدیہ مرتب خواهد شد امور راجعه با اداره بلدیہ با اکثریت آراء انجام مییابد در صورت تساوی آراء رأی کلانتر اکثریت رامعین میکند ولی هر گاه کلانتر رأی اکثریت را مضر مصالح

عموم و منافع شهر بدانند مجاز است که رأی اداره بلدیہ را موقوف الاجرا گذارده مراتب را بانجمن بلدیہ اظهار کند.

۹۶- کلانتر مکلف است که کمال مراقبت را در انتظام امور اداره بلدیہ بعمل آورد.

۹۷- حاکم حق تفتیش و رسیدگی با اداره بلدیہ و ادارات جزو آن را دارد هر گاه در اعمال اداره بلدیہ چیزی مشاهده کند که خلاف قاعده و دستورالعملها باشد حق دارد با اداره بلدیہ اخطار نماید و در صورتیکه اداره مزبور متنبه نشود مراتب را بانجمن بلدیہ اظهار کند و چنانچه انجمن بلدیہ با اداره بلدیہ هم‌رأی شد مسئله بوزیر داخله تقدیم خواهد شد حکم وزیر داخله برای اداره بلدیہ حتمی الاجری است ولی انجمن بلدیہ حق دارد مادامی که دیوانخانه ادارات تشکیل نشده بکمیسونی مرکب از اعضای شورای ملی و سنا بعدة مساوی شکایت نماید.

۹۸- ادارات بلدیہ میتوانند در ضحال و مستدعیات خودشان را بتوسط حاکم بوزارتخانه‌های لازمه تقدیم نمایند.

۹۹- برای اینکه امور شهری خوب اداره شود انجمن بلدیہ حق دارد که کمیسو نهایی اجرائی تشکیل کرده بهر کدام رشته کاری را بسیار د کلیه کمیسو نهادرتحت نظارت بلدیہ بوده موافق دستورالعملهای انجمن بلدیہ رفتار خواهند کرد.

۱۰۰- رؤسای کمیسو نهوارا اداره بلدیہ از میان اعضای خود انتخاب خواهد کرد و اگر اداره بلدیہ تصویب نماید که رئیس کمیسون از خارج انتخاب شود آن شخص در اداره بلدیہ در موقع مذاکره امور راجعه بکمیسون حاضر و صاحب رأی خواهد بود.

۱۰۱- هر گاه برای اداره کردن اموال و دارائی شهر اشخاصی لازم شود که اهل خبره و فن باشند اداره بلدیہ حق دارد بقدر حاجت این نوع اشخاص را از خارج مستخدم نماید عزل و نصب اجزاء اداره بلدیہ از قبیل محرر و دفتر دار و غیره با کلانتر است.

۱۰۲- کلانتر و معاون او اعضای اداره بلدیہ و سایر مستخدمین بلدیہ از خریدن اموال شهر در موارد فروش آنها ممنوعند.

فصل پنجم

در باب مستخدمین بلدیہ

۱۰۳- هر گاه در انجمن بلدیہ شکایتی از کلانتر یا معاون او و یا یکی از مستخدمین اداره بلدیہ و دو ائر جزو آن مطرح مذاقہ باشد مستخدمین مزبور نمیتوانند در انجمن حاضر شوند و انجمن بلدیہ در این موارد رئیس و معاون جدیدی موقتاً انتخاب مینماید.

۱۰۴- کلانتر و معاون او و اعضای اداره بلدیہ و منشی آن اداره جزو مستخدمین دولت محسوب خواهند بود. و در ترفیع رتبه و سایر حقوق حکم مستخدمین دولتی را خواهند داشت.

۱۰۵- قواعد انفصال مستخدمین فوق الذکر در صورت استعفای آنها قبل از انقضای مدت چهار سال از قرآر تفصیل است.

انفصال کلانترها در پایتخت و کرسیهای ایالات منوط با اجازه همایونی است انفصال کلانترها در شهرهای متوسط و کوچک و همچنان معاون کلانترها مطلقاً با اجازه وزیر داخله است.

۱۰۶- کلانتر و معاون او و اعضای اداره بلدیہ و اجزای دوائر و انجمنهای جزو آن علامتی موافق نقشه و نمونه که بامضای همایونی رسیده خواهند داشت و ملبوس معینی بترتیب مخصوص با آنها داده میشود.

۱۰۷- انتخاب کلانتر و معاون او برای مدت چهار سال است تعیین مدت مأموریت منشی اداره بلدیہ منوط بر رأی انجمن بلدیہ است.

۱۰۸- مستخدمین اداره بلدیہ که از خارج دعوت میشوند باید شرایطی را دارا باشند که درباره انتخاب کنندگان اعضای انجمن بلدیہ مقید است.